

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE

ACORD Nr. 2004
din 11.06.2004

**ÎNTRE GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA ȘI CONSILIUL DE
MINIȘTRI AL REPUBLICII ALBANIA PRIVIND PROMOVAREA ȘI
PROTEJAREA RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR**

Publicat : 30.12.2006 în Tratatate Internationale Nr. 36 art Nr : 6 Data intrarii in vigoare :
23.12.2004

Întocmit la Chișinău la 11 iunie 2004.

În vigoare pentru Republica Moldova din 23 decembrie 2004.

*Guvernul Republicii Moldova și Consiliul de Miniștri al Republicii Albania, denumite în continuare
Părți Contractante,*

*dorind să încurajeze și să intensifice cooperarea lor economică în avantajul reciproc al ambelor state
în termeni de lungă durată,*

*având drept scop crearea și menținerea condițiilor favorabile pentru realizarea investițiilor
investitorilor unei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante,*

au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1
Definiții

În scopul prezentului Acord:

- 1) Noțiunea “*investiție*” înseamnă orice gen de patrimoniu și în particular, dar nu exclusiv, include:
 - a) proprietatea mobilă și imobiliară și orice drepturi de proprietate așa ca ipoteci, gajuri sau angajamente;
 - b) cote-părți, acțiuni, obligațiuni și orice altă formă de participare în companii;
 - c) creanțe monetare sau alte drepturi și creanțe, în baza contractului, cu valoare economică, precum și împrumuturile relative la investiție;
 - d) drepturile de proprietate intelectuală și industrială, patente, mărci comerciale, procese tehnice, know-how, goodwill, precum și alte drepturi similare, recunoscute de legislațiile statelor Părților Contractante;
 - e) concesiuni comerciale conferite prin legea publică a fiecărei Părți Contractante, inclusiv concesiuni de cercetare, extracție sau exploatare a resurselor naturale, precum și alte drepturi oferite prin lege și
 - f) bunuri, care printr-un contract de leasing, sunt puse la dispoziția arendașilor pe teritoriul statului Părții Contractante în conformitate cu legislația statului său.

O posibilă modificare a formei, în care investițiile sau reinvestițiile au fost efectuate, nu va afecta caracterul lor de investiții.

2) Noțiunea “*venituri*”, înseamnă orice mijloace bănești sau materiale, obținute din investiții și în particular, dar nu exclusiv, includ profiturile, dividendele, dobânzile, royalty, creșterea de capital și onorariile.

3) Noțiunea “*investitor*” înseamnă:

a) *Referitor la Republica Moldova:*

i) Persoanele fizice, care în conformitate cu prevederile legale ale Republicii Moldova dețin cetățenia Republicii Moldova;

ii) Persoanele juridice sau orice altă entitate legală, înregistrată, constituită sau astfel legal organizată în conformitate cu legislația Republicii Moldova, precum și întreprinzătorii individuali, care au sediu și își desfășoară activitatea de afaceri pe teritoriul Republicii Moldova;

b) *Referitor la Republica Albania:*

i) Persoanele fizice, care în conformitate cu prevederile legale ale Republicii Albania dețin cetățenia Republicii Albania;

ii) Persoanele juridice sau orice altă entitate legală, înregistrată, constituită sau astfel legal organizată în conformitate cu legislația Republicii Albania, precum și întreprinzătorii individuali, care au sediu și își desfășoară activitatea de afaceri pe teritoriul Republicii Albania;

4) Noțiunea “*teritoriu*” înseamnă:

a) *Referitor la Republica Moldova:* spațiul geografic alcătuit din sol, subsol, ape și coloana de aer de deasupra solului și apelor cuprins între frontierele sale, asupra cărora Republica Moldova își exercită drepturile suverane și jurisdicția, în conformitate cu propria legislație și dreptul internațional;

b) *Referitor la Republica Albania:* teritoriul sub suveranitatea Republicii Albania, inclusiv apele teritoriale, precum și suprafața maritimă și șelful continental asupra cărora Republica Albania exercită, în conformitate cu legile și reglementările naționale și dreptul internațional, drepturile sale suverane și legale.

Articolul 2

Promovarea și protejarea investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă promovează pe teritoriul statului său investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante și admite asemenea investiții în conformitate cu legislația și reglementările statului său.

2) Investițiilor investitorilor unei Părți Contractante, li se va acorda permanent un tratament just și echitabil și vor beneficia de protecție și securitate deplină pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante. Fiecare Parte Contractantă va asigura ca managementul, menținerea, utilizarea, posedarea sau deposedarea pe teritoriul statului său a investițiilor celeilalte Părți Contractante și să nu fie afectate prin măsuri discriminatorii sau nejustificate.

3) Beneficiile din investiții și, în caz de reinvestire, venitul garantat din acestea, vor beneficia de aceeași protecție ca și investițiile inițiale.

4) Fiecare Parte Contractantă va respecta orice altă obligație asumată în legătură cu investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante.

Articolul 3

Tratamentul investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va acorda investițiilor efectuate pe teritoriul statului său de către investitorii celeilalte Părți Contractante un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor propriilor săi investitori sau investițiilor investitorilor oricărui Stat terț oricare este mai favorabil.

2) Fiecare Parte Contractantă va acorda investitorilor celeilalte Părți Contractante, în ceea ce privește activitatea acestora în legătură cu investițiile pe teritoriul statului său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor săi investitori sau investitorilor oricărui Stat terț, oricare este mai favorabil.

3) Prevederile alineatelor 1 și 2 ale prezentului Articol nu vor fi interpretate în așa fel ca să oblige o Parte Contractantă să extindă asupra investitorilor celeilalte Părți Contractante avantajul oricărui tratament, preferință sau privilegiu ce rezultă din:

a) participarea sa la orice uniune vamală existentă sau viitoare, uniune economică, acord regional de integrare economică sau alte acorduri internaționale similare, sau

b) orice acord internațional sau aranjament ce reflectă pe deplin sau parțial impozitarea.

Articolul 4

Exproprierea

1) Investițiile fiecărei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante nu vor fi expropriate, sau supuse oricărei alte măsuri, efectele căreia vor fi similare exproprierii sau naționalizării în continuare denumită “*expropriere*”, cu excepția măsurilor luate în scopul apărării naționale, în bază non-discriminatorie și însoțită de o despăgubire efectivă, promptă și adecvată. Asemenea compensare va totaliza valoarea de piață a investițiilor afectate imediat înainte de a fi întreprinsă măsura actuală sau devenită cunoscută în public, oricare este prima acțiune, aceasta va include dobânda din data exproprierii până la data plății, la o rată comercială normală și va fi liber transferabilă în valută liber convertibilă.

2) Prevederile alineatului 1 al acestui Articol se vor aplica, de asemenea, când Partea Contractantă expropriează bunurile unei companii, care este constituită în virtutea legislației în vigoare, în orice parte a teritoriului statului său și unde investitorii celeilalte Părți Contractante dețin acțiuni.

Articolul 5

Compensarea pierderilor

Investitorii uneia dintre Părțile Contractante, investițiile cărora suferă pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cauzate de război sau de alt conflict armat, revoltă, de tulburări civile, de o stare de urgență națională sau alte evenimente similare, vor beneficia de un tratament, privind restituirea, despăgubirea, compensația sau altă reglare din partea ultimei Părți Contractante, nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care ultima Parte Contractantă, îl asigură propriilor investitori sau investitorilor unui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorii celeilalte Părți Contractante.

Articolul 6

Repatrierea investițiilor și veniturilor

1) Fiecare Parte Contractantă va garanta, în ceea ce privește investițiile celeilalte Părți Contractante, după îndeplinirea obligațiilor fiscale, un transfer fără restricții al investițiilor și veniturilor din acestea. Transferurile vor fi efectuate fără întârziere, în valută liber convertibilă, la rata de schimb de piață, aplicabilă la data transferului.

2) Asemenea transferuri vor include în particular, dar nu exclusiv:

- a) capitalul și sumele adiționale pentru menținerea sau creșterea investiției;
- b) profituri, dobânzi, dividende și alte venituri curente;
- c) fonduri pentru rambursarea creditelor în legătură cu investițiile;
- d) royalty și onorarii;
- e) profitul din rezultate din vânzarea sau lichidarea totală sau parțială a investiției;
- f) compensarea în virtutea articolelor 4 și 5 ale prezentului Acord.

Articolul 7

Subrogarea

1) Dacă investițiile investitorului unei Părți Contractante pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante au fost asigurate împotriva riscurilor non-comerciale în virtutea sistemului legal de garanție, orice subrogare a asiguratorului în cadrul drepturilor investitorului în cauză, în conformitate cu termenii unei astfel de asigurări, va fi recunoscută de către cealaltă Parte Contractantă fără a prejudicia drepturile investitorului în virtutea Articolului 10 al acestui Acord.

2) Asiguratorul va fi împuternicit să exercite numai acele drepturi, pe care investitorul a fost împuternicit de a le exercita.

3) Diferențele dintre o Parte Contractantă și asigurator se vor soluționa în conformitate cu prevederile Articolului 9 al prezentului Acord.

Articolul 8

Soluționarea diferendelor între Părțile Contractante

1) Orice diferend între Părțile Contractante referitor la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord vor fi soluționate, dacă e posibil, prin negocieri, prin canale diplomatice.

2) Dacă diferendul nu poate fi soluționat în timp de șase luni de la începutul negocierilor, acesta va fi supus unui Tribunal arbitral, pe baza cererii oricărei Părți Contractante.

3) Tribunalul arbitral va fi constituit ad hoc, după cum urmează: fiecare Parte Contractantă va desemna câte un arbitru și acești doi arbitri vor alege în comun acord un cetățean al unui Stat terț ca președinte. Arbitrii vor fi desemnați în timp de trei luni, președintele - în timp de cinci luni din data când fiecare Parte Contractantă a informat cealaltă Parte Contractantă despre intențiile sale de a supune diferendul unui Tribunal arbitral.

4) Dacă în cadrul perioadei indicate în alineatul 3 al acestui Articol desemnările necesare nu au fost făcute, fiecare dintre Părțile Contractante, în lipsa altei înțelegeri, poate să invite președintele Curții Internaționale de Justiție să efectueze numirile necesare. Dacă președintele Curții este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau dacă din alte considerente este împiedicat să exercite această funcție,

vicepreședintele sau dacă el de asemenea este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, sau este din alte considerente împiedicat să exercite această funcție, membrul Curții, următorul în ierarhie, care nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, va fi invitat să facă numirile necesare.

5) Tribunalul arbitral va decide în conformitate cu legea, incluzând în particular acest Acord și alte acorduri importante dintre Părțile Contractante, precum și principiile dreptului internațional.

6) În afară de cazul, când Părțile Contractante decid altfel, tribunalul își va stabili propria sa procedură.

7) Tribunalul va adopta decizia sa prin majoritate de voturi. Această decizie va fi definitivă și obligatorie pentru Părțile Contractante.

8) Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile legate de numirea arbitrilor său și de reprezentarea sa în procedura de arbitrare. Cheltuielile legate de președinte, precum și alte cheltuieli vor fi suportate în egală măsură de către Părțile Contractante. Tribunalul poate în orice caz prin hotărârea sa stabili ca una din Părțile Contractante să suporte o parte mai mare din cheltuieli și această decizie va fi obligatorie pentru ambele Părți Contractante.

Articolul 9

Soluționarea diferendelor dintre un investitor și o Parte Contractantă

1) Diferențele dintre un investitor al unei Părți Contractante și cealaltă Parte Contractantă, în ceea ce se referă la obligațiunea acesteia din urmă conform acestui Acord, în legătură cu investiția investitorului, vor fi, dacă-i posibil, soluționate pe cale amiabilă.

2) Dacă aceste diferende nu pot fi soluționate în termen de șase luni din momentul, în care a cerut soluționarea pe cale amiabilă, investitorul afectat poate supune diferendul oricărui curți competente ale Părții Contractante în teritoriul căreia au fost efectuate investițiile sau unui arbitraj internațional.

3) Dacă diferendul ține de competența Arbitrajului internațional, investitorul în cauză poate supune diferendul:

a) Centrului Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții, creat prin "Convenția pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții între State și cetățenii altor state", deschisă pentru semnare la Washington la 18 martie 1965, pentru arbitrare sau conciliere, numai în cazul când ambele Părți Contractante au aderat la Convenția sus menționată, sau

b) Unui tribunal arbitral "ad-hoc", care va fi constituit conform Regulilor privind Soluționarea Litigiilor ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4) Tribunalul arbitral va rezolva diferențele în conformitate cu prevederile acestui Acord și regulile și principiile aplicabile ale dreptului internațional. Hotărârea Arbitrajului va fi definitivă și obligatorie pentru ambele părți la diferend. Fiecare Parte Contractantă va îndeplini fără întârziere oricare asemenea sentință și astfel de sentință va fi aplicată în conformitate cu legislația națională.

5) În timpul procedurii de arbitraj sau a aplicării hotărârii, Partea Contractantă implicată în diferend nu va înainta obiecții în legătură cu faptul că investitorul celeilalte Părți Contractante a primit o compensare totală sau parțială a daunei sau pierderii în virtutea unui contract de asigurare.

Articolul 10

Aplicarea altor reguli

Dacă prevederile legii statului oricărei Părți Contractante sau obligațiunile în virtutea dreptului internațional existente în prezent sau stabilite pe viitor între Părțile Contractante suplimentar la acest Acord, conțin o reglementare, care în general sau în special justifică investițiile celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut prin acest Acord asemenea reglementare va prevala acest Acord în măsura în care este mai favorabilă.

Articolul 11

Consultații

Reprezentanții Părților Contractante, în măsura necesităților, se vor consulta în orice problemă legată de implementarea acestui Acord. Aceste consultări se vor ține la propunerea uneia dintre Părțile Contractante în locul și timpul stabilit prin canale diplomatice.

Articolul 12

Aplicare

Prezentul Acord va fi, de asemenea, aplicat față de investițiile realizate anterior intrării lui în vigoare de către investitorii fiecărei Părți Contractante în teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

Articolul 13

Dispoziții finale

1) Prezentul Acord va intra în vigoare după treizeci de zile din data primirii ultimei notificări în scris, prin care o Parte Contractantă notifică celeilalte Părți Contractante despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

2) Prezentul Acord se încheie pe un termen de zece ani. Acțiunea lui se va prelungi în mod automat pentru următoarele termene consecutive de zece ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu va notifica celeilalte Părți Contractante, prin canale diplomatice, cu cel puțin un an p'ună la expirarea termenului curent de acțiune, despre intenția sa de a-l denunța.

3) Părțile, de comun acord, pot opera amendamente în prezentul Acord. Orice amendament va intra în vigoare în conformitate cu aceeași procedură necesară pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

4) Pentru investițiile efectuate anterior denunțării prezentului Acord prevederile lui vor continua să fie efective pe parcursul unei perioade de zece (10) ani de la data denunțării prezentului Acord.

Întocmit la Chișinău la 11 iunie 2004, în limbile moldovenească, albaneză și engleză, toate texte fiind egal autentice.

În caz de divergențe de interpretare va prevala textul în limba engleză.